

prima instanță, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
judecător: O. Țurcan
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2r-352/17

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată
„Meridian-Tur” și Albina Ciorbă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
răspundere limitată „Pandatur” împotriva Societății cu răspundere limitată
„Meridian Tur” și Albina Ciorbă cu privire la încasarea datoriei, penalității,
dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 prin
care s-a restituit apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Meridian-
Tur” și Albina Ciorbă,

c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2016, SRL „Pandatur” a depus o cerere de chemare în
instanța de judecată împotriva SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă cu privire la
încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 04 aprilie 2015 SRL
„Pandatur”, în calitate de prestator (Tur operator) și SRL „Meridian Tur”, în
calitate de Agenție (Beneficiar), au încheiat Acordul de colaborare nr. 48, în
conformitate cu care prestatorul promovează și comercializează produse turistice
create, către Agenție în baza ofertelor de contractare, iar Agenția se obligă să
achite prețul, conform conturilor de plată eliberate pentru fiecare produs turistic
comercializat, potrivit cap. 3 din condițiile generale ale Acordului de colaborare
nr. 48.

Reclamantul a indicat că în sensul executării obligațiilor contractuale
asumate, pentru 11 iunie 2015, 23 iulie 2015, 29 iulie 2015, 14 august 2015; 04
septembrie 2015, SRL „Pandatur” a vândut către SRL „Meridian Tur”, în baza
cererii pârâtului servicii turistice în valoare totală de 12 669 euro.

Menționează că, SRL „Meridian Tur” a achitat în contul SRL „Pandatur”
suma de 66 627,00 lei la 11 iunie 2015 și suma de 61 558,00 lei la 05 august
2015, care la momentul transferului constituia suma de 7 163 euro fapt ce se
confirmă prin actul de verificare al decontărilor dinte părți.

Respectiv SRL „Pandatur” indică că suma datorată de SRL „Meridian
Tur” constituie 5 506 euro potrivit calcului ($12\ 669 - 7\ 163 = 5\ 506$ euro).

În același context indică reclamantul și faptul că potrivit pct. 3.3 din capitolul Condițiile generale ale Acordului de colaborare nr. 48, părțile au stabilit că în cazul încălcării termenelor de plată fixate conform contractului SRL „Meridian Tur” se obligă să achite SRL „Pandatur” o penalitate echivalentă cu 0,5 % din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, reieșind din valoarea datoriei în valoare de 5 506 euro formată până la 26 ianuarie 2016, indică reclamantul că SRL „Meridian Tur” urmează să achite în beneficiul SRL „Pandatur” o penalitate pentru 63 zile în sumă 1 706 euro.

Totodată a indicat că în conformitate cu art. 619, alin. (1) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii.

Menționează că perioada întârzierii începe de la 24 noiembrie 2015 data la care părțile au fixat termenul de scadență pentru achitarea benevolă a datoriei, respectiv solicită încasarea din contul SRL „Meridian Tur” o dobândă de întârziere egală cu 229 euro potrivit calcului prezentat la materialele cauzei.

Indică reclamanta că la data depunerii cererii de chemare în judecată SRL „Meridian Tur” avea față de SRL „Pandatur” o obligație pecuniară formată din datoria de bază în sumă de 5 506 euro, penalitate conform contractului în sumă de 1 706 euro, dobânda de întârziere în valoare 229 euro, iar în total suma de 7 441 Euro.

Relatează că SRL „Pandatur” a încercat pe cale amiabilă să soluționeze conflictul și a venit în întâmpinarea SRL „Meridian Tur”, astfel că la 20 noiembrie 2015, a negociat cu pârâtul achitarea în tranșe a restanței, fapt confirmat de Anexa la contractul de fidejusiune din 20 noiembrie 2015, scris și parafat de către Albina Ciorbă, însă pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale.

Solicită încasarea în mod solidar din contul SRL „Meridian Tur” și din contul Albinei Ciorbă în beneficiul SRL „Pandatur” datoria de 5 506 Euro, penalitatea conform contractului în sumă de 1 706 Euro și dobânda de întârziere în sumă de 229 Euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016 s-a admis acțiunea.

S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Meridian Tur” și Albinei Ciorbă în beneficiul SRL „Pandatur” suma de 5 506 euro cu titlu de datorie, suma de 1 706 euro cu titlu de penalitate contractuală, suma de 229 euro cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total suma de 7 441 euro, convertiți în lei, conform cursului oficial al BNM, la data executării hotărârii.

S-a încasat în mod solidar, din contul SRL „Meridian Tur” și Albinei Ciorbă în beneficiul SRL „Pandatur” cheltuieli în suma de 4 970 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 12 august 2016, prin intermediul faxului, SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă au depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Au indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce vor lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la un apel suplimentar, mai mult la cererea de apel nu a fost anexată dovada de achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă.

S-a comunicat apelanților SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă că necesită să prezinte apelul cu indicarea motivelor de fapt și de drept și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3 727, 50 lei, stabilind termen până la 09 noiembrie 2016 pentru a lichida neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel împreună cu documentele anexate va fi restituită. S-a explicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel v-a fi soluționată în ședința de judecată la 10 noiembrie 2016, ora 10:00, în incinta Curții de Apel Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 73, sala nr. 3.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 s-a restituit cererea de apel declarată de SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016.

La 22 martie 2017 SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă au depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii recurate și remiterea pricinii spre rejudecare în instanță de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016, precum și încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 au fost emise și pronunțate în absența SRL „Meridian Tur” și Albinei Ciorbă. Or, reușind din materialele cauzei SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă nu au fost prezenți la nici o ședință judecătorească nici la prima instanță, nici la ședința Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016.

Recurenții consideră că încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 este neîntemeiată, bazată pe aprecierea incorectă a circumstanțelor de fapt și aplicarea eronată a normelor de drept procedural. Or, la materialele cauzei nu este prezentată nici o dovada că încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 de a nu da curs cererii de apel, a fost adusă la cunoștință apelanților.

Concluziile instanței de apel precum că SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă au fost înștiințați despre încheiere din 29 septembrie 2016 prin scrisori recomandate - sunt neîntemeiate, or, recurenții SRL „Meridian Tur”, persoana împuternicită și nici Albina Ciorbă nu au recepționat în ordine prevăzută de lege, nici o scrisoare în acest sens și nici o copie a încheierii din 29 septembrie 2016. Ba, mai mult, la materialele cauzei nu se regăsesc semnăturile recurenților și ștampila SRL „Meridian Tur” pe avizele de primire a scrisorilor de expediere a încheierii din 29 septembrie 2016 de a nu da curs cererii de apel.

Conform prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea încheierii (în vigoare la momentul emiterii încheierii).

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată a fost pronunțată la 10 noiembrie 2016, în lipsa apelanților și a fost expediată în adresa acestora la 25 noiembrie 2016 (f.d. 108), conform scrisorii instanței de apel nr. 32657-4, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

În aceste circumstanțe Colegiul consideră necesar a admite cererea de repunere în termen a recursului, cu repunerea în termen a acestuia.

Or, potrivit art. 116, alin. (1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repute în termen de către instanță.

În conformitate cu art. 426, alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel, iar pricina restituită spre rejudecare în instanță de apel la etapa primirii apelului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului la 15 iulie 2017 a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în lipsa recurenților SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă.

La 12 august 2016, prin intermediul faxului, SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă au depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă, fiindu-le acordat termen pentru a lichida neajunsurile.

La 07 octombrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa apelanților copia încheierii din 29 septembrie 2016 și citația pentru ședința de judecată din 10 noiembrie 2016 (f.d. 92), însă SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă nu au recepționat copia încheierii din 29 septembrie 2016 și citația, plicurile fiind returnate în adresa instanței (f.d. 95-100), cu mențiunea-nereclamat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 s-a restituit cererea de apel declarată de SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Colegiul civil reiterează că, Curtea de Apel Chișinău nu a luat în considerație că SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă nu au recepționat copia încheierii din 29 septembrie 2016 și nu le-a acordat termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor din încheiere.

Instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău eronat a restituit la 10 noiembrie 2016 apelul declarat de SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat (f.d. 103-107), în condițiile în care SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă nu au recepționat copia încheierii de a nu da curs cererii de apel, aceștia s-au aflat în imposibilitate de a înlătura în termen neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016.

În conformitate cu art. 9, alin. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 26, alin. (3) Cod de procedură civilă, instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

O circumstanță importantă în speță reprezintă și faptul că instanța de judecată are obligația de a comunica părților actele de procedură emise în litigiul dedus judecătii rezultând din prevederile art. 368, 370 Cod de procedură civilă, or, aceste norme procedurale prevăd expres acțiunile instanței de apel.

Se impune concluzia că necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură participanților la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreună în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil.

Colegiul notează că, CEDO în hotărârea Campbell și Fell contra Regatului Unit al Marii Britanii din 28 iunie 1984, a reținut că este necesar nu numai ca justiția să se realizeze în fapt, ci să existe și toate aparențele din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru ca judecata să se desfășoare în mod echitabil.

Iar, în hotărârea Airey contra Irlandei din 09 octombrie 1979, CEDO a reținut că accesul la justiție trebuie să fie asigurat, în consecință, în mod efectiv și eficient.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului lui SRL „Meridian Tur” și Albina Ciorbă de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 și de a restitui pricina în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 427, alin. (1), lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se repune Societatea cu răspundere limitată „Meridian Tur” și Albina Ciorbă în termenul de declarare a recursului.

Se admite recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Meridian Tur” și Albina Ciorbă.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Pandatur” împotriva Societății cu răspundere limitată „Meridian Tur” și Albina Ciorbă cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, de la stadia primirii apelului.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat